Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за защита на личните данни

(Обн., ДВ, бр. 1 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 70 и 93 от 2004 г., бр. 43 и 103 от 2005 г., бр. 30 и 91 от 2006 г., бр. 57 от 2007 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 94 и 97 от 2010 г. и бр. 39 от 2011 г.)

§ 1. В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Доколкото в специален закон не е предвидено друго, този закон се прилага и за обработването на лични данни за целите на:

1. отбраната на страната;

2. националната сигурност;

3. опазване на обществения ред и противодействие на престъпността;

4. наказателното производство;

5. изпълнението на наказанията.”

2. Създават се нови ал. 6 и 7:

„(6) Когато в рамките на полицейско или съдебно сътрудничество данни по ал. 5, т. 3, 4 и 5 са получени от или са предоставени на държава - членка на Европейския съюз, или органи или информационни системи, създадени въз основа на Договора за създаването на Европейския съюз или на Договора за функциониране на Европейския съюз, те се обработват при условията и по реда на този закон.

(7) Обработването на данните по ал. 5 се извършва под контрола на съответния държавен орган.”

3. Досегашните ал. 6 и 7 стават съответно ал. 8 и 9.

§ 2. В чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, т. 2 след думите „като гарантира, че данните не се обработват за други цели” се добавя „с изключение на случаите, изрично предвидени в този закон”.

2. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Лични данни, получени по чл. 1, ал. 6, могат да бъдат обработвани допълнително за друга цел, различна от целта, за която са събрани, когато са налице едновременно следните условия:

1. това обработване е съвместимо с целта, за която са били събрани данните;

2. съществува основание, предвидено в закон, за обработване на данните за тази друга цел;

3. обработването е в съответствие с изискванията на ал. 2.

(4) Администратор, получил данни по чл. 1, ал. 6, уведомява физическото лице, за което се отнасят данните, за допълнителното обработване по ал. 3 освен в случаите по чл. 36д, ал. 2 или когато в специален закон е предвидено друго.”

§ 3. В чл. 10, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 9:

„9. издава подзаконови нормативни актове в областта на защита на личните данни;”.

2. Досегашните т. 9 – 12 стават съответно т. 10 - 13.

§ 4. В чл. 23 се създава ал. 6:

„(6) С наредбата по ал. 5 се определя задължение за провеждане на периодични прегледи относно необходимостта от обработване на данните, както и задължение за определяне на срокове за заличаване на лични данни по чл. 1, ал. 6.”

§ 5. Създават се чл. 23а и 23б:

„Чл. 23а. (1) При обработване на лични данни, получени по чл. 1, ал. 6, администраторът блокира съхраняваните данни, за да ограничи тяхното обработване в бъдеще, вместо да ги заличава, ако са налице достатъчно основания да се смята, че заличаването би могло да засегне законните интереси на физическото лице, за което се отнасят данните.

(2) Блокираните данни се обработват само за целта, която е препятствала заличаването им.

Чл. 23б. (1) Когато са получени данни по чл. 1, ал. 6, без да са поискани от администратора, той незабавно проверява дали тези данни са необходими за целта, за която са предоставени.

(2) Когато администраторът, предоставящ данни по чл. 1, ал. 6, установи, че те са неточни или са били предоставени незаконосъобразно, той незабавно уведомява получателя на данните за това.

(3) Администратор, получил данни по чл. 1, ал. 6, които са неточни или са получени незаконосъобразно, и е уведомен за това от предоставящия данните, е длъжен незабавно да предприеме действия за тяхното коригиране, заличаване или блокиране.

(4) Когато лицето, за което се отнасят данните по чл. 1, ал. 6, оспори точността на данните и не може да бъде проверена тяхната точност, администраторът може да ги отбележи като оспорени, като това не ограничава тяхното обработване в бъдеще."

§ 6. В чл. 34 се създават ал. 4 и 5:

„(4) Администраторът отказва пълно или частично предоставяне на данни, получени по чл. 1, ал. 6, на лицето, за което те се отнасят, в случаите, когато:

1. това би попречило на предотвратяването или разкриването на престъпления, на провеждането на наказателно производство или на изпълнението на наказания;

2. това е необходимо за защита на:

а) националната сигурност;

б) обществения ред;

в) лицето, за което се отнасят данните.

(5) Администратор, който е получил данни по чл. 1, ал. 6, не информира лицето, за което се отнасят данните, ако това е указано изрично от предоставящия данните."

§ 7. В чл. 36а се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Комисията за защита на личните данни преценява адекватността на нивото на защита съгласно ал. 3 и при предоставяне на лични данни по чл. 1, ал. 6 на трета държава или на международна структура."

2. Досегашните ал. 4-7 стават съответно ал. 5-8.

§ 8. Създават се чл. 36в - 36и:

„Чл. 36в. Администраторът води регистри на данните, предоставени и получени по чл. 1, ал. 6.

Чл. 36г. В съответствие с чл. 2, ал. 3 данни, получени по чл. 1, ал. 6, могат да бъдат обработвани допълнително за цели, различни от целите, за които първоначално са били предоставени тези данни, ако целите са във връзка с:

1. предотвратяване или разкриване на престъпления, провеждане на наказателно производство или изпълнение на наказания;

2. предотвратяване на непосредствена и сериозна заплаха за обществения ред;

3. друга цел само ако за това има предварително съгласие на предоставящия данните или на лицето, за което те се отнасят.

Чл. 36д. (1) В случаите, когато специален закон въвежда ограничения за предоставящия данни по чл. 1, ал. 6, свързани с обработването на данните, получателят задължително се уведомява за това от предоставящия данните.

(2) Когато администратор, получил данни по чл. 1, ал. 6, бъде уведомен от предоставящия данните за наличието на ограничения съгласно националното му законодателство, свързани с тяхното обработване, той задължително се съобразява с тези ограничения.

(3) При предоставяне на данни по чл. 1, ал. 6 администраторът, предоставящ данните, може да посочи изрични срокове за запазване на данните или за провеждане на преглед дали те все още са необходими.

(4) Администратор, получил данни по чл. 1, ал. 6, е длъжен да заличи или блокира данните или да проведе преглед дали те все още са необходими след изтичане на сроковете, определени от предоставящия данните.

(5) Алинея 4 не се прилага, когато към момента на изтичане на сроковете за съхранение данните са необходими за неприключило наказателно производство или изпълнение на наказание.

Чл. 36е. (1) Администратор, получил данни по чл. 1, ал. 6, може да ги предава на компетентен орган в трета държава или на международна структура само когато са налице едновременно следните условия:

1. това е необходимо за предотвратяването или разкриването на престъпления, провеждането на наказателно производство или изпълнението на наказания;

2. получателят е компетентен да осъществява дейности по т. 1;

3. съответната държава - членка на Европейския съюз, от която са получени данните, е дала съгласие за тяхното предоставяне в съответствие с националното си законодателство;

4. получателят осигурява адекватно ниво на защита за планираното обработване на данни.

(2) Съгласието по ал. 1, т. 3 не е необходимо, когато предоставянето на данните е от съществено значение за предотвратяването на непосредствена и сериозна заплаха за обществения ред на държава - членка на Европейския съюз, или на трета държава, и предварителното съгласие не може да бъде получено своевременно. В този случай предоставящият данните се уведомява незабавно.

Чл. 36ж. Комисията за защита на личните данни не извършва преценка на адекватността на нивото на защита по чл. 36е, ал. 1, т. 4, когато е налице поне едно от следните условия:

1. националното законодателство на предоставящия данните допуска такова предоставяне за защита на законни интереси на лицето, за което се отнасят данните, или за защита на особено важен обществен интерес;

2. получателят на данните предоставя достатъчно гаранции за защита.

Чл. 36з. (1) Администратор, получил данни по чл. 1, ал. 6, може да ги предостави на трето физическо или юридическо лице само в случай че:

1. предоставящият данните е дал съгласие за предоставянето им;

2. предоставянето на данните няма да засегне законни права на лицето, за което те се отнасят;

3. предоставянето е от съществено значение за:

а) изпълнение на законоустановено задължение на предоставящия данните;

б) предотвратяване или разкриване на престъпления, провеждане на наказателно производство или изпълнение на наказания;

в) предотвратяване на непосредствена и сериозна заплаха за обществения ред;

г) предотвратяване на сериозно нарушение на конституционни права на физически лица.

(2) При предоставянето на данни по ал. 1 третото физическо или юридическо лице се уведомява от предоставящия данните за целите, за които могат да бъдат обработвани данните, като тези данни могат да бъдат обработвани само за тези цели.

Чл. 36и. При поискване от администратора, предоставящ данните, администратор, получил данни по чл. 1, ал. 6, незабавно писмено го информира за тяхното обработване.”

§ 9. В чл. 39 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) В производството по ал. 1 администратор, получил данни по чл. 1, ал. 6, които са неточни, не може да използва в своя защита неточността на получените данни.”

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 10. В чл. 42, ал. 1 след думите „чл. 2, ал. 2” се добавя „и ал. 3” и се поставя запетая.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 11. Този закон въвежда разпоредбите на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. (ОВ, L 350 от 30 декември 2008 г.) относно защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 12. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 17 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 30, 102 и 105 от 2006 г., бр. 11, 31, 41, 46, 57, 64 и 109 от 2007 г., бр. 28, 43, 69, 94 и 98 от 2008 г., бр. 27, 42, 74, 82 и 93 от 2009 г., бр. 88 от 2010 г. и бр. 9, 23, 47 и 48 от 2011 г.) в чл. 159 се създава ал. 9:

„(9) Данните, получени по чл. 1, ал. 6 от Закона за защита на личните данни, се обработват при условията и по реда на Закона за защита на личните данни.”

§ 13. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г. и бр. 1, 23, 32 и 45 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 64 се създава нова ал. 2:

„(2) Публикуването на актовете по ал. 1 се извършва по начин, който не позволява идентифицирането на физическите лица, упоменати в тези актове.”

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 14. В Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (обн., ДВ, бр. 25 от 2009 г.; изм., бр. 74 и 82 от 2009 г. и бр. 32 и 73 от 2010 г.) в Допълнителните разпоредби се създава § 5:

„§ 5. При обработването на лични данни в изпълнение на този закон се прилага Законът за защита на личните данни.”

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …… 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на личните данни

На 27 ноември 2008 г. Съветът на Европейския съюз прие Рамково решение 2008/977/ПВР относно защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Съгласно предмета на Рамковото решение то урежда предаването на лични данни между държави - членки на Европейския съюз, както и данни, предоставени от или на органи или информационни системи, създадени въз основа на Договора за създаването на Европейския съюз или на Договора за функциониране на Европейския съюз. Рамковото решение се прилага, когато предоставянето на данните е в хода на осъществяваното полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси за целите на предотвратяване или разкриване на престъпления, провеждане на наказателно производство или изпълнение на наказания. В изпълнение на чл. 29 от решението държавите членки трябва да предприемат необходимите мерки за съобразяване с неговите разпоредби преди 27 ноември 2010 г.

Като акт на европейско ниво Рамковото решение е задължително за държавите членки по отношение на резултата, като им оставя свобода относно избора на средствата за постигането му. След анализ на решението и проучване на действащото законодателство, имащо отношение към защитата на личните данни и международното сътрудничество по наказателноправни въпроси, се налага изводът за необходимост от промени на законово ниво. Поради спецификата на предмета на решението - защита на личните данни - транспонирането на решението следва да бъде осъществено посредством изменения в Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). След проучване на опита и законодателството на други държави - членки на Европейския съюз, се установява аналогичен подход за въвеждане на решението в съответните национални законодателства. Рамково решение 2008/977/ПВР ще бъде транспонирано чрез изменения в съответните закони в Ирландия, Литва, Словения, Обединеното Кралство Великобритания и Северна Ирландия, Словакия, Португалия.

С цел съобразяване на национално ниво с разпоредбите на Рамковото решение се предлагат изменения в ЗЗЛД в следните насоки:

1. Съгласно действащата правна уредба по правило Законът за защита на личните данни се прилага за целите на отбраната, националната сигурност и обществения ред, както и за нуждите на наказателното производство, доколкото в специален закон не е предвидено друго (чл. 1, ал. 5 от ЗЗЛД). С предлаганите изменения се предвижда приложение на закона и в случаите, в които лични данни за целите на опазването на обществения ред, противодействието на престъпността, наказателното производство и изпълнението на наказанията са

получени от или са предоставени на държава - членка на Европейския съюз, или органи или информационни системи, създадени въз основа на Договора за създаването на Европейския съюз или на Договора за функциониране на Европейския съюз в рамките на полицейското или съдебното сътрудничество.

2. При запазване на принципа, че личните данни се събират за конкретни, точно определени и законни цели и не се обработват допълнително по начин, несъвместим с тези цели (чл. 2, ал. 2, т. 2 от ЗЗЛД), се урежда възможността данни, получени от други държави членки или от органи и информационни системи на Европейския съюз за нуждите на наказателното производство или изпълнението на наказания, да бъдат обработвани и за други цели. Такова допълнително обработване за друга цел, различна от целта, за която са били предадени данните, е допустимо, когато са налице едновременно следните условия: това обработване е съвместимо с целта, за която са били събрани данните; налице е законово основание за обработване на данните за друга такава цел; обработването е в съответствие с принципите за обработване на данните, регламентирани в ЗЗЛД. Във връзка с това изчерпателно са разписани и критериите, при които е допустимо такова допълнително обработване за други цели на данни, получени от администратори в областта на правоприлагането.

3. Член 25 от Рамковото решение изисква всяка държава да има независим национален надзорен орган по защита на данните с ефективни правомощия за намеса във връзка със законосъобразното обработване на лични данни, обменяни между компетентните правоприлагащи органи на държавите членки при упражняване на техните правомощия по предотвратяване или разкриване на престъпления, провеждане на наказателно производство или изпълнение на наказания. Съгласно чл. 6 от ЗЗЛД такъв надзорен орган в Република България е Комисията за защита на личните данни.

4. Във връзка със задължението на администраторите на лични данни да предприемат необходимите технически и организационни мерки за защита на личните данни, получени в хода на сътрудничеството по наказателноправни въпроси, в законопроекта са предвидени разпоредби за провеждане на периодични прегледи относно необходимостта от обработване на данни и срокове за заличаване на лични данни.

5. Член 34, ал. 3 от ЗЗЛД урежда възможността даден администратор на лични данни да откаже пълно или частично предоставяне на данни на лицето, за което те се отнасят, когато от това би възникнала опасност за отбраната или националната сигурност или за защитата на класифицираната информация и това е предвидено в специален закон. С цел съобразяване с разпоредбите на Рамковото решение в проекта на ЗИДЗЗЛД се разписват и специфични основания за отказ от предоставяне на данни, които са получени от друга държава - членка на Европейския съюз, орган или информационни системи, създадени въз основа на Договора за създаването на Европейския съюз или на Договора за функциониране на Европейския съюз. Възможност за отказ от предоставяне на данни ще има в случаите, в които предоставянето на достъп би попречило на предотвратяването или разкриването на престъпления, на

провеждането на наказателно производство или на изпълнението на наказания или когато такъв отказ е необходим за защита на националната сигурност, обществения ред или на лицето, за което се отнасят данните.

6. Предвижда се задължение за администраторите на лични данни, осъществяващи международно сътрудничество по наказателноправни въпроси, получили данни, без да са поискани, да предприемат незабавно действия по проверка на необходимостта от данните, съответно по коригиране, заличаване или блокиране на данните, ако данните са неточни или са получени незаконосъобразно. Уредени са и задължения за спазване на евентуални ограничения при обработването на лични данни, произтичащи от националното законодателство на съответната държава членка, която предоставя данните на получател в Република България.

7. В глава шеста на ЗЗЛД – Предоставяне на лични данни на трети лица - са предвидени няколко разпоредби, които да отразят спецификите на международното сътрудничество по наказателноправни въпроси между съответните национални компетентни органи в областта на правоприлагането. Посочени са основанията, при които администратор в Република България, получил лични данни за целите на опазването на обществения ред, противодействието на престъпността, наказателното производство и изпълнението на наказанията, да може да предава тези данни на компетентен орган в трета държава или на международна структура. Става въпрос за трансфери на лични данни, които могат да бъдат реализирани само при едновременното наличие на следните определени условия: необходимост от предотвратяване или разкриване на престъпления, провеждане на наказателно производство или изпълнение на наказания; компетентност на получателя на данните да осъществява тези дейности, съгласие за такова предаване на данните от съответната държава - членка на Европейския съюз, от която са получени данните, и наличие на адекватно ниво на защита за планираното обработване на данни в третата държава или международна структура. В проекта на ЗИДЗЗЛД са предвидени изрично случаите, в които не се изисква съгласие на държавата, предоставила първоначално данните, и Комисията за защита на личните данни не извършва преценка на адекватността на нивото на защита в третата държава или международна структура.

8. В изпълнение на чл. 14 от рамковото решение в проекта на ЗИДЗЗЛД са предвидени условия, при които е допустимо и законосъобразно на трето физическо или юридическо лице да бъдат разкрити лични данни, получени от друга държава - членка на Европейския съюз, орган или информационна система.

9. С цел синхронизиране на предлаганите изменения в ЗЗЛД с други закони, имащи отношение към обработването на лични данни по наказателноправни въпроси, са предложени изменения и допълнения в Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за съдебната власт и Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

Рамково решение 2008/977/ПВР засяга правила, които не попадат в обхвата на Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24

октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни. Поради това в действащия Закон за защита на личните данни, който въвежда разпоредбите на Директива 95/46, липсва правна уредба на въпросите - предмет на решението. В този смисъл предлаганите промени в ЗЗЛД ще допълнят уредбата в областта на защитата на личните данни за нуждите на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси.

С приемането на проекта на ЗИДЗЗЛД ще се гарантира както изпълнение на задължението на българската държава да предприеме мерки на национално ниво за съобразяване с разпоредбите на Рамковото решение, така и създаването на унифицирани правила при обработването на лични данни - предмет на обмен между държавите - членки на Европейския съюз, и органи или информационни системи, създадени въз основа на Договора за създаването на Европейския съюз или на Договора за функциониране на Европейския съюз.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)